

Lekcija 3

Stereotipi i predrasude

Naše viđenje drugih ljudi, grupa ili zemalja

Obrazovni ciljevi	Učenici shvataju kako su stereotipi i predrasude povezani i kako mogu dovesti do pojednostavljenih, ali također nepravičnih gledišta o pojedincima, grupama ljudi i cijelim državama.
Učenički zadaci	Učenici razmišljaju o svom viđenju drugih i o tome raspravljaju u grupama.
Sredstva	Prazni listovi papira i flomasteri.
Metodi	Grupni rad, plenarna rasprava.

Ključni pojmovi

Stereotipi: To su mišljenja koje grupe imaju o sebi ili o drugim grupama.

Predrasude: To su emocijama nabijena mišljenja o društvenim grupama (često manjinama) ili određenim ljudima (često iz manjinskih grupa).

Lekcija

Cilj ove lekcije jeste da se učenicima omogući da svoje razumijevanje o tome kako vidimo druge na nivou pojedinca prenesu na uopšteniji nivo, tj. kako prosuđujemo veće grupe, vjerske zajednice, etničke grupe ili države.

Nastavnik pripremi kratko, jasno strukturirano predavanje o razlikama između stereotipa i predrasuda koje će održati na početku časa.

Rezimirajući procese učenja te rezultate i uvide koji su dobijeni u prethodne dvije lekcije, nastavnik pomaže učenicima da razumiju razliku između stereotipa i predrasuda. Nastavnik uvodi ta dva pojma govoreći o različitim viđenjima dječaka o kojem se raspravljalo u prethodne dvije lekcije. Nastavnik pokušava da predstavi ta viđenja kao stereotipe i predrasude (vidi dodatne materijale za nastavnike na kraju ovog poglavlja, gdje je uključen i model za ovo krako ključno predavanje). U sljedećem koraku, učenici formiraju manje grupe i rade na opisivanju društvenih grupa, na primjer:

- dječaci i djevojčice;
- zanimanja;
- etničke grupe;
- države;
- kontinenti.

Važno je ne pitati učenike da daju svoje lično viđenje drugih. Trebalo bi da zamisle šta bi društvo, komšije ili mediji mogli reći ili misliti o grupama koje su im zadate u ovom zadatku.

Učenici pokušavaju da razlikuju stereotipe i predrasude primjenjujući ono što su čuli od nastavnika na početku časa.

Nastavnik može zapisati neke smjernice na tablu, a učenici sami pripremaju svoju prezentaciju rezultata u obliku popisa. Iskustvo je pokazalo da će popis pripremljen unaprijed (vidi primjer ispod) pomoći učenicima da bilježe ideje za kasniju upotrebu u raspravi.

Nakon početnog predavanja nastavnika o stereotipima i predrasudama, učenici rade u grupama od troje ili četvero otprilike 15 minuta kako bi razmišljali o navedenom zadatku. Nastavnik bi trebalo pažljivo da promisli koji primjer da ponudi. Zavisno o političkoj situaciji u određenoj državi, moguće je izabrati primjere koji su bliski vlastitim iskustvima učenika. S druge strane, nastavnik bi trebalo da spomene etničke grupe koje žive u državi ili zajednici samo ako taj izbor nikog ne vrijeđa i samo ako ne postoji mogućnost da će se dogoditi bilo kakve rasprave i neslaganja koja bi mogla izmaknuti kontroli.

Grupne rasprave i rezultate trebalo bi prezentirati na plenarnom dijelu. Svaka grupa bira predstavnika koji će predstaviti rezultate svoje grupe prateći sljedeći model kriterijuma:

- naša država, naša grupa, naša etnička pripadnost, naše zanimanje;
- stereotipi koje je grupa konstatovala;
- predrasude koje je grupa konstatovala;
- naše pretpostavke zašto grupe imaju takva gledišta;
- naša mišljenja, uključujući i razlike u mišljenju.

Nastavnik će pomoći učenicima zapisujući rezultate svake grupe (u obliku bilješki) na *flip chart*-u.

Primjer kako da se bilježe rezultati kako bi pomogli učenicima:

Grupa	Država/zanimanje/grupa	Stereotipi	Predrasude	Komentari
1				
2				
3				
4				
5				

Na kraju nastavnik zaključuje lekciju dajući osvrt kako na tok tako i na rezultate, potom informiše razred o sljedećim koracima.